

REKLAMA

I6

DVOŘÁKOVA PRAHA
INTERNATIONAL MUSIC FESTIVALPředprodej zahájen
5–24/9/2016

REKLAMA

JANÁČEK
JEJÍ PASTORKYŇA
3. & 16. 2., 31. 3., 9. 4. 2016

OPERA+

VYHLEDAT

VÁŠ PRŮVODCE SVĚTEM HUDBY, OPERY A TANCE

[HUDBA](#) [OPERA](#) [TANEC](#) [RŮZNÉ](#) [UDÁLOSTI](#) [E-SHOP](#)
[DOMŮ](#) » [HLAVNÍ](#) » [OPERA](#) » OPERNÍ PANORAMA HELENY HAVLÍKOVÉ (213)

Operní panorama Heleny Havlíkové (213)

HELENA HAVLÍKOVÁ, 21.04.2015 0:00

1 2 NÁSLEDUJÍCÍ ›

[HERBERT GANTSCHACHER](#) [VIKTOR ULLMANN](#)

Týden od 13. do 19. dubna 2015

* Ullmann – svědek a oběť apokalypsy

* Inspirace na dny příští

Ullmann – svědek a oběť apokalypsy

Inscenace opery Viktora Ullmanna (1898–1944) *Pád Antikrista*, s níž se Moravské divadlo Olomouc úspěšně zúčastnilo festivalu *Opera 2015*, přitáhla opět pozornost k tomuto skladateli, dirigentovi a klavíristovi židovského původu, který mimo jiné působil v Praze v Novém německém divadle a zahynul v plynové komoře v Osvětimi (viz Operní panorama – recenze z premiéry [zde](#) a z festivalového představení [zde](#)).

Další, komplexnější pohled na Ullmanna nyní v Praze nabízí výstava, která se koná od 9. dubna do 31. května v Clam-Gallasově paláci a vedle Hlavního města Prahy se na ní podílejí také rakouská spolková země Korutany, Rakouské kulturní fórum v Praze a Fond budoucnosti Rakouské republiky.

Výstava s cílem zkoumat a přiblížit téma umění a umělců ve vztahu k válce i moci a násilí obecně se zaměřuje na dosud málo známé Ullmannovo působení za první světové války. Ullmann v letech 1916–1918 dobrovolně nastoupil do aktivní vojenské

REKLAMA

NOVÉ VÝROČNÍ CENY OPERY PLUS

V pražské Státní opeře byly v sobotu 26.3.2016 oceněny nejlepší taneční výkony a také choreografie za loňský rok. Výroční ceny portálu Opera Plus si odnesli **Kristýna Němečková** za sólo v choreografii Jacopa Godaniho *Reflections on the Fate of Human Forms*, uvedené v rámci triptychu Baletu ND *Ballettissimo*, a demisolista Bavorského státního baletu v Mnichově **Adam Zvonař** za sólo v taneční choreografii Richarda Siegala *Unitxt*. Cenu za nejlepší choreografii získal umělecký šéf souboru Farma v Jeskyni **Vilém Dočolomanský** díky svému projektu *Odtržení/Disconnected*. Více najdete [zde](#).

NEJČTENĚJŠÍ ČLÁNKY

1. [Juliette nejen bez vzpomínek, ale také bez nápadů](#)
2. [Juliette po druhé premiéře](#)
3. [Předány byly letošní Ceny Thálie](#)
4. [Poslední slovenská primabalerína Eva Sklyarová v Baletním panoramatu](#)
5. [Rubinštejn a Musorgskij od Štefana Kocána](#)
6. [Carmen v kanceláři, opera a balet v jednom. Aplaus i rozpaky v Plzni](#)

služby c. a k. armády rakousko-uherské monarchie. Působil v ní jako takzvaný pozorovatel dělostřelecké baterie. Úkolem takového pozorovatele bylo zprostředkovat komunikaci s velitelstvím baterie. Ullmann se tak zúčastnil bojů v údolí řeky Soči v dnešním Slovinsku a byl svědkem útoku za použití bojového plynu, aby pak sám tímto způsobem zahynul ve válce následující. Odtud název výstavy – *Svědék a oběť apokalypsy 1914–1944*, která vystihuje paradoxy osudů a myšlenkových cest i zvrátů generace umělců zasažené dvěma světovými válkami.

Doprovodným programem k výstavě byl i třídenní festival, na kterém ve dvou různých provedeních zazněla Ullmannova nejznámější díla – opera *Císař Atlantidy* a jeho melodram *Píseň o lásce a smrti korneta Kryštofa Rilka*. V této kombinaci je například scénicky uvádělo v roce 1995 v komorním prostoru Kolowrat Národní divadlo. Melodram má také ve svém repertoáru například Soňa Červená. A *Císaře Atlantidy* zařadila nebo zařadí do svého repertoáru v průběhu tříletého období divadla v Berlíně, Lyonu, Krakově, Remeši, Paříži, Chicagu, Dijonu, Innsbrucku nebo Madridu.

Právě v případě těchto dvou kompozic se válečné zkušenosti, kterými skladatel prošel jako teprve osmnáctiletý, staly inspiračním zdrojem pro jeho tvorbu, která vznikala v terezínském ghettu, kam byl v roce 1942 deportován. Obě díla spojuje téma války. Slavná baladická rapsodie „básníka smrti“ v šestadvaceti miniaturách zachycuje v sugestivní škále hudebního výrazu obrazy mladého šlechtice, který zahyne ve válce proti Turkům hrdinskou smrtí jako praporečník. A v opeře *Císař Atlantidy* Smrt odmítne sloužit despotickému císaři, který rozpoutá válku všech proti všem. Uprostřed válečného běsnění tak nikdo nemůže zemřít. Teprve když císař slíbí, že on sám se podrobí smrti, začne smrt znovu plnit svoji službu.

Režisérem všech tří večerů byl rakouský režisér **Herbert Gantschacher**. Se svým hudebním a divadelním souborem Arbos se tvorbě Viktora Ullmanna věnuje dlouhodobě, ostatně je také autorem výstavy. Když v roce 1993 umístil své nastudování *Císaře Atlantidy* – s operními zpěváky – do prostoru monumentální hrobky Národního památníku na Vítkově, byla to u nás událost sezony. A stejnou inscenaci pak Gantschacher uvedl v dalším místě, které dodalo provedení obrovskou sílu – v prostoru terezínských kasáren, tedy tam, kde opera vznikla a kde se připravovalo její provedení, které ovšem tehdejší nacistické vedení tábora interpretovalo jako satiru na Hitlera a inscenaci zakázalo.

REKLAMA

**Gustav Mahler
Jugendorchester**

1. 4. 2016, 19.00 h
pátek, Koncertná sieň SF, Reduta Bratislava

VÝROČÍ

Josef Hrnčíř

český dirigent

(2.4.1921 -

31.8.2014)

REKLAMA

f
**PRAŽSKÉ
JARO**
vstupenky on line

NEJNOVĚJŠÍ KOMENTÁŘE

Ctirad: [V Geře vědí, že neexistují jenom Carmen Traviaty, Tosky, Bohémy a další ohrané opery...](#)

Milan: [Ano, omlouvám se, paní režisérka je i autorkou návrhu scény, to jsem přehlédl. O tom...](#)

Quido: [Pán Milan ste veľmi prísny kritik, do akej miery však spravodlivý? Píšete k pani...](#)

jamka: [Výborná recenzia. CD je skutočne klenot medzi CD -čkami](#)

ferdinand: [Včera 28.3. jsem viděl ve Vídni zde panem Jurášem zmiňovanou novou inscenaci Korzára a...](#)

Robert Rytina: [Děkuji za moc hezkou recenzi, která je pro mě jedním z dalších důkazů, že...](#)

Milan: [Postřehnout nuance a výklad opravdu dokážu, pokud je inscenace obsahuje. Tady jsem ale nic...](#)

miron: [Nadprůměrně moudré a lidské vymezení smysluplnosti kritiky. Jedna z výhod pokročilého mládí. Tleskám.](#)

Nahrávka z Gantschacherova tereziánského představení se stala hudebním podkladem pro neobvyklou filmovou i loutkovou verzi *Císaře Atlantidy*, které byly uvedeny na festivalu k výstavě. V případě filmové verze šlo o zvláštní koláž – kombinovala celou zhruba padesátiminutovou operu s kresleným filmem a s dokumenty z první světové války, které jsou představeny na výstavě, s fotografiemi, rukopisy, obrazy, propagačními tiskovinami. V loutkové verzi dva herci po dlouhé přípravě hracího prostoru s konstrukcí ve tvaru krychle odehráli opět celou operu s hadrovými asi půlmetrovými loutkami. Obě neotřelé alternativy uvedení *Císaře Atlantidy* však trpěly zdlouhavým temporytmem, jako by Gantschacher propadl Ullmannovi tak, že ztratil pojem o čase. A vzhledem ke špatné kvalitě použité, jakkoli autentické nahrávky, produkci nepřispívala ani neuspokojivá srozumitelnost textu, který byl pro ty, kteří nevládnou němčinou, bez českého překladu. A především jedna z hlavních předností předchozích Gantschacherových produkcí, totiž příhodná volba prostoru, který inscenace podstatně dotvářel, v případě mramorového sálu Clam-Gallasova paláce nefungovala vůbec. Sál ve stylu druhého rokoka se svou zdobností „tloukl“ s uváděnými díly a nedal se chápat ani jako účinný kontrast. Nejsilnějším festivalovým zážitkem tak nakonec bylo uvedení rilkovského melodramu spolu se třemi Ullmannovými písněmi na texty Friedricha Hölderlina a písní *Wendla im Garten* (*Wendla v zahradě*) zejména díky **Rupertu Bergmannovi**, který svým sonorním basbarytonem zvládl nejen písně, ale nesmírně sugestivně i recitaci textu v souznění s vynikajícím klavíristou **Christophem Traxlerem**. Ve scénickém řešení Gantschacher uplatnil výsledek své další aktivity, divadelní práci s neslyšícím hercem. **Werner Mössler** propojoval herecký projev se stylizací znakové řeči. Jenže jeho akce včetně dlouhého „němého“ oblékání a svlékání sólisty i klavíristy do vojenského mundúru však spíše odváděla pozornost od samotného melodramu a rozbýjela stavbu díla se střídáním lyrických a vyhoceně dramatických ploch.

Publikum, které stabilně tvořilo asi třicet nadšenců, se ke všem večerům chovalo velmi vstřícně. Největším přínosem tohoto „pozorování Ullmanna“ je ovšem reprezentativní katalog výstavy, který zasazuje jeho život do kontextu první a druhé světové války. Katalog svou kvalitou převýšil vlastní produkce.

Sdílet Tweet

1 2 NÁSLEDUJÍCÍ >

SOUVISEJÍCÍ ČLÁNKY

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(215\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(214\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(212\)](#)

[Operní panorama Heleny Havlíkové \(211\)](#)

NÁŠ E-SHOP STÁLE AKTUALIZUJEME

Vstupenky na desítky domácích i zahraničních koncertů a představení:

- * Erwin Schrott, Elina Garanča, Bryn Terfel a Ildar Abdrazakov v Praze
- * Vídeňská státní opera (Netrebko, Gheorghiu, Damrau, Kaufmann, Domingo, Flórez, Vargas, Terfel aj.)
- * vídeňská Volksoper, letní festivaly v St. Margarethen, Garsu a další...

Kompletní nabídka v našem e-shopu

REKLAMA

ZAÚJALO NÁS

[Český trh s hudbou vzrostl o 4 % - táhne ho streamování i zájem o vinyly](#)

[Poselství k Mezinárodnímu dni divadla](#)

[Nová šance: Nadační fond pro taneční kariéru](#)

SOUTĚŽE

[Výherci soutěží](#)

[27.4. Gounod: Romeo a Julie \(Státní opera Praha\)](#)

[15.4. Její pastorkyňa \(Česká filharmonie\)](#)

[B. Martinů: Kdo je na světě nejmočnější? \(CD\)](#)

VÝBĚR Z UDÁLOSTÍ

[Svátky hudby v Praze](#)

[Bohemia Balet](#)

[Pražský filharmonický sbor](#)

[Operní panorama
Heleny Havlíkové \(210\)](#)

[Operní panorama
Heleny Havlíkové \(209\)](#)

NAPSAT KOMENTÁŘ

Pro přidání komentáře musíte [být přihlášení](#).

UŽITEČNÉ INFORMACE

[O nás](#)

[Partneři](#)

[Jak nás můžete
podpořit](#)

[Ochrana osobních
údajů uživatelů](#)

[Napište nám](#)

[Podmínky užívání](#)

[Pravidla diskuze a
blogování](#)

[Spolupracujte s námi](#)

ARCHIV

[Imenný rejstřík](#)

[Díla](#)

[Seriály](#)

[Rozhovory](#)

[Autoři článků](#)

[Ptali jste se](#)

[Hodnocení](#)

[Zprávy](#)

[Divadla - soubory -
orchestry - festivaly](#)

Opera Plus

Tato stránka se mi líbí [Sdílet](#)

Bud'te první mezi svými přáteli, kterým se to líbí